Petko Vojnić Purčar

PREOBRAŽAJI

Izlasci sunca u Mjestu pokraj mora.

Radni dan započinje.

Miris lavande se polagano uvlači u noseve ljudi, osvježava, panorama mjesta se širi, prolazi se i uskim i širim ulicama. Svaki žitelj ovog grada o kome je riječ ima svoje staze koje su ponekad paralelne, a ponekad se ukrste. I tako tog dana, drugih dana, do subote ili nedjelje, kada se ljudi odmaraju, a rade oni kojima posao to nalaže.

Rječica krivuda bijelim i crvenkastim njivama, između rijetkog i gušćeg raslinja, trave, brežuljaka, kuća, sela i varošica. Šumarci; vrbaci; putovi - zemljani i kameniti - omanji konji, koze i ovce pasu, uz zvona sa obližnje crkve, bijele i crvene, s plavim nebom, bijelim zidom i crvenkastom upečenom zemljom.

Gradonačelnik ustaje mamuran, protrlja krmeljive oči odlazeći prema kupatilu da se umije, počešlja i pripremi za posao. Čeka ga uobičajeni dnevni red s vjećnicima ili odbornicima, ili, već, kako se to veli u Mjestu u kome smo kratko boravili i sada ga dozivamo u sjećanju.

Spisateljica sa svojim mužem slikarom još drijema, a njihova nećakinja, mladolika, plava, sa senzualnim licem, probudila se, te otišla u kuhinju njihova velikog apartmana s dva ulaza i izlaza, da skuha svima kavu: bez šećera; jer ona voli nešto slađu, spisateljica uobičajeno slatku a slikar je pije kako se skuha i svejedno mu je.

Spisateljica želi naslikati rječicu koja se ulijeva u more, slikar mještane i njihove karaktere, a rodica se pomalo dosađuje, zaluđuje konobare, koji ne vole flertove i ne trzaju na djevojački hir. Nećaka je usidjelica, mladolika, izazovnih bokova i grudi, senzualnih usana i lijepih dugih prstiju: voli kada je cjelivaju u ruku, jer onda zapaze kako je zapravo putena: čita knjige, a lovi i domaće momke, pa i ponekog oženjenog, kad joj se za to pruži prilika - rijetka, to radi diskretno da je ne bi grdili tetka književnica i njezin suprug slikar: da se ponaša nedostojno djevojke njenih godina...

Bila je starija i od spisateljice i od slikara...

Čovjek iz Saint Louisa otposlao je razglednicu svome prijatelju koji se naselio u Mjestu i pozdravlja ga. Pošla je potjernica iz Chicaga za njim, zato što je ukrao novac, kao blagajnik sumnjive firme, koja je imala veze s reketarskom tamošnjom bandom...

Čovjek iz Chicaga, našeg porijekla vratio je toj firmi dug s kamatom, preko Švicarske, Lozane, i Rijeke u Istri, ali službenici iz Chicaga to nisu znali i ne mogu zaustaviti agenta osiguravajućeg društva. Agenti su agenti, novac je novac, s njima nema šale i komedijanja. Agent je krenuo po svijetu da ga traži i dug s kamatama naplati. Firma mu je izgubila trag...

Agent je pravičan ali ponekad i grub, no u svojoj duši dobar. Svojom naizgled grubošću, ono što se kaže, pomalo dužnike i poplaši, ali kad se uvjeri da su platili zahvali im i ode mirno, sa svojim postotkom od dobiti koji je ponekad dva procenta, a ponekad tri... Kao što je to u svakoj pravnoj, zakonskoj državi. Agent ne zna da je reketarska ban-

da platila na šifrirani broj u Genevi profesionalnom ubojici, ne samo da uzme novac i vrijednosti, koje Blagajnik Miše, Michel ima, već i da mu oduzme život na brutalan način da ga izrešeta s dvadeset ili trideset metaka, kako se blagajnici lopovi i kažnjavaju... Banda nije znala da je Blagajnik svotu korektno, s kamatom, vratio - jer bi onda i ona tražila svoj postotak, a tehničko-zubarska laboratorija i velika samousluga, opet, nisu ni naslućivale da se gangsteri ne šale i da svoje oštećene klijente štite na tako surov način - po starobiblijskom zakonu - oko za oko, zub za zub - premda su to prastari patrijarhalni zakoni i, danas, u građanskoj civilizaciji ne vrijede puno.

Tvornice cigareta uokolo Mjesta rade u četiri smjene: slikar se razbudio i dok ispija svoju jutarnju kavu, gledajući kroz prozor, skicira dimnjak i zgradu koja sliči tvrđavici od cigala i maltera.

Budi se i Blagajnik; orošena čela; opet je sanjao da ga hvataju zato što nije izmirio svoj izmiren dug; kćerka mu je također poranila i trenira u dvorištu vile, u blizini mora, badminton.

- Oj, kćeri moja - zove Blagajnik svoju jedinicu - hoćeš li doći na fruštuk sa svojim ocem. Vidim umorila si se.

- Odmah - reče Tonka - samo da odigram još koji smeč - i poče udarati lepezastu lopticu u sve jačim lukovima; zatim se rukuje sa svojom partnericom, uzimaju ručnike, trljaju se njima i dolaze u vilu, na terasu, gdje im je pripremila posluga bokal čaja, maslac, sir, narezane kriške slanine i salame; gladne su, Tonka poljubi tatu u obraz i sve troje sjednu da jedu.

Blagajnik je bogat čovjek, ali svoju mezimicu odgaja u skromnom duhu i poštenju; tako, na primjer, kada je htjela putovati u Wells da bi naučila engleski jezik i velški govor, morala je tamo da radi kao čuvarica djece: sada ima osamnaest godina, a bilo joj je dvanaest kada je tako otputovala iz Mjesta u London, pa u Wells.

Svoju bojazan i muku bivšeg pronevjeritelja skriva u sebi i često je veseo pred kćerkom i kada mu nije, baš, do veselja. On je razveden čovjek, žena mu je negdje daleko u svijetu, javi se povremeno razglednicom ili telefonom, rijetko, tako da je Blagajnik, ono što se kaže i otac i majka; ima otac Blagajnik tri tjelohranitelja i nadzornika nad njima; oni su naoružani pištoljima i kratkim mašinkama; imanje je opremljeno elektronskim kamerama pa oni neizmenično dežuraju, čuvajući svog vlasnika koji ih dobro plaća, a vole ga i kao porodični ljudi. Jer i oni imaju obitelji, svi su nastanjeni u blizini blagajnikova doma.

Da bi bio siguran, i da ga ne bi iznenadili reketari iz čikaškog ganga, Blagajnik je dobro "podmazao" skupim poklonima (slikama, nakitom, automobilima) gradonačelnika Mjesta, Šefa lučke kapetanije i Šefa lokalne policije. On se ne boji toliko za svoj život, jer ga ljudi iz osiguranja čuvaju, što se veli, kao malo vode na dlanu. Diskretni su, raspoređeni u vili, parku, na travnjaku, tako da ih gotovo i ne primjećuje.

Ispaćeni Blagajnik, Miše, ili Michel, ne strahuje toliko za svoj život koliko se brine o životu i karijeri svoje mezimice, Tonke. Na aukciji u Londonu njegov knjigovođa kupio mu je pastel francuskog slikara Degasa, balerine koje se odmaraju u garderobi. Snaga mu se vraća dok gleda kako umorne balerine trljaju gležnjeve, sagibaju se da se odmo-

re, izmaknute u stranu, snatre, o čemu li? Zapatio je i biljku sa Velebita, planine pokraj Jadranskog mora, iz porodice krstašica. Nju najviše voli i osobno je zalijeva svaki drugi - treći dan: cvijetovi su joj žuti a plodovi komuščice. To je planinska biljka, ali uz njegovu pažnju i ljubav uhvatila je korijen u saksiji, raste na udivljenje ljudi koji se razumiju u botaniku i čudom se čude kako je to moguće.

Tog jutra sjeti se i katedrale u gradu Gloucesteru kroz koji je morao proći, kada je bježao pred progoniteljima iz Sjedinjenih Američkih Država u Europu, u Istru.

Katedrala mu je ostala u pamćenju po svojim četirima kupolama, zatim po četiri omanja tornja, sa lijeve i desne strane, i po obližnjem crkvenom atrijumu: tu se molio za oprost grijeha što je uzeo tuđe, tu se zavjetovao da će dug otplatiti s najvišom kamatom: to je učinio, a, eto, još nije siguran da potjernica nije poslata za njim, svašta ga može snaći.

Što će onda njegova osamnaestogodišnja kći? Ostala je bez majke, zar da ostane i bez njega? Bi mu gorko u ustima, pa napuni šalicu bijelom kavom s puno šećera, premda to nije bilo preporučljivo zbog njegove dijete: počeo se, naime, debljati. Bila je to gojaznost pomalo od stresa, pomalo od prekomjerna jela, da utaži glad izazvanu povremenom nervozom.

No, u šetnji gradom, duž plaže, zapala mu je za oko plava djevojka, dosta mlađa od njega, koja mu pilji ravno u oči. Vidjelo se da je došljakinja. Vidio je i njezinu rodicu kako tegli papire i tašnu pod pazuhom, vjerovatno novinarka, pomislio je, i njenog supruga s tamnijim naočarima kako nosi omanji štafelaj na plažu; ništa neobično; u ovaj krajolik dolaze i slikari amateri da zarade koju paru preko ljeta.

Otkako ga je motrila ta djevojka - slobodno, umiljato, bez predrasuda, činilo mu se da je dvadeset godina mlađi. Ali mu Šef osiguranja skrene pažnju da se novih poznanstava treba kloniti, dok on ne provjeri kod gradske policije o kakvim se to osobama radi. I što je saznao: djevojka je prošla četrdesetu i nije se udavala, rođaka, tetka, poznata je spisateljica koja ponekad piše i za Washington Post, New York Times i francuski Elle. Strijela Erosa pogodila je Mišu, blagajnika, do ušiju se zaljubio u lijepu rodicu spisateljice. Slikar bijaše ćutljiv, pomalo sumračan, jer ni supruga nije znala odakle je došao, poznavala ga je samo godinu dana; upoznali su se na francuskoj rivijeri, a sad su došli na istarsku. Istarska rivijera, na kojoj su obitavali, slikar Matija, Mateo, spisateljica Ruža, Rose, Rozsa i njena nećakinja Ljuba, Luba, bijaše znana po dugim šljunkovitim i pješčanim plažama, vilama, trgovima i ulicama ispresijecanim drvoredima i parkovima; bilo je tu i ne baš skupih, i najskupljih lokala; stizalo se tu i zimi da se prezimi, i ljeti da se osunča i okupa, i u blago proljeće, i u rodnu jesen koja je, iza brda u pazinskoj ravnici ubirala plodove i po drugi put, i treće smokve, na primjer...

A rijeka koju je spisateljica opisivala slijevala se u more, tako da je ona odlazila džipom do iza brda da je portretira; njezine ljude i njihove običaje, a opis ušća u luku ostavila je za kraj svoje pripovijesti.

Gradonačelnik je na mukama: ima tri neodložna sastanka i jednu delegaciju iz Afrike, nije bitno iz koje države, ali u njoj se govori svahilli: a gdje da nađe osobu koja ga razumije; jer engleski je engleski, a njih bi trebalo ugostiti domaćinski i po koju rečenicu izgovoriti i na tom mnogoljudnom jeziku, te pozove lučku kapetaniju i pita je li možda netko tamo govori i svahilli jezik? Govori. Govori?! drekne u telefonsku slušalicu

oduševljen. Govori jedan krmanoš, ali je trenutno negdje na Tihom oceanu. Sad gradonačelnik priprijeti:

- Znadete li vi s kim tjerate šegu? Ja vas mogu, zbog ovakvih zafrkancija, baciti u more s cijelom ekipom kapetanije. I zato se ne igrajte glavom, je će biti kupanja u hladnom moru. More je toga dana doista bilo hladnjikavo, ali to nekima nije smetalo da zaplivaju i da se osvježe, morževi, to nisu ljudi, bože, oprosti što hulim na ljude, promrmlja jedna zimogrožljiva starica koja je upravo prolazila pokraj plaže.

- Hvali more, drž se kraja, kada je ovakvo promjenljivo, vlažno vrijeme - mumlao je Kapetan duge plovidbe sjedeći visoko na stjenama. Promatrao je promet u vidokrugu: brodove, barke, brodice, trabakule, teretnjake, jahte, kajake, brodove cisterne, ali i aute i autobuse koji su miljeli po asfaltnim trasama grada i predgrađa; u njegovim očima odsijavala se šuma, zapravo, park koji mu je bio iza leđa.

Jedan čovjek se prikrade kapetanu iza leđa i ispali tri metka u njega; ništa mu se ne desi; on se, samo, iskrene, odmjeri od glave do pete zabezeknutoga, mahne rukom prema njemu, kao da odmahuje znancu u vozu koji dolazi - i ovaj se pretvori u malog guštera koji pobjegne prema svome gazdi, Blagajniku Miši; gazda pogleda u guštera koji mu se vrzma okolo nogu i nešto kao da šušketa, ali ovaj to protumači tako da ga, eto, i gušteri, inače plašljivi i stidljivi - vole; nije ni naslutio da je to jedan od njegovih tjelohranitelja kojega je bog šuma i parkova pretvorio u beskičmenjaka i puzavca: Mateo nije znao za naredbu svoga Šefa sigurnosti da se ima likvidirati Kapetan duge plovidbe, držao bi da je to nepotrebna, i suvišna i monstruozna rabota, te bi to zaustavio; ali tko udari na takva božanstva, makar i iz bajke, nadrlja teško, ni sam ne znajući što mu se događa.

- Kako si lijep, mali moj - reče Miše, milujući malog guštera po glavi - što mi to imaš reći? Šapni mi.

Gušter se sav zarumeni, napuhne, i samo nešto tiho, tihano, hukne i pobjegne u travu, među drveće parka u dvorište domaćina.

Slikar je imao loš dan: bio je loše volje i sve mu je išlo naopako, kako je mislio, ali to je bila samo psihološka zasićenost poslom, životom u obitelji. Raspravi u sebi, o mogućnostima umjetničkog oblikovanja materije, pejzaža, ljudi u njemu, a pokušao je zaviriti i pod kožu ličnosti: e, to je, doista, teško i ne treba se čuditi što je bio loše volje; imao je boju očiju koja je naginjala svijetloplavome, nebeskom i morskom, diskretne borice, tršavu prorijeđenu kosu i doimao se kao čovjek koji je puno toga prošao - od jurnjave po pustinjama u divljini divljeg Zapada, do unutarnje borbe sa samim sobom i onim pitanjima s malo govora; odgovore je morao potražiti u vlastitu djelu. Ljutila ga je i nećaka Ljuba, usidjelica, dobrodržeća ali lakoumna, neprilično za njezine godine. Ali što su to godine? pitao bi se ponekad analizirajući i sam sebe, jer i on se osjećao puno mlađi nego što je doista bio; što su to godine? ponekad mu se činilo da su to dugi lijepi bljeskovi vremena koji traju, a ponekad da je to vječno sunce na nebu koje se samo povremeno sakrije za veliki oblak da nam ne bude suviše vruće i sparno. No to su bili sparni dani, gotovo neizdržljivi; isparavala se čak i rijeka bistrooka, a kada je jutrom ranio i promatrao morsku površinu, ćutio je da skupa s njom radi na svojoj temi; bijaše dosta stišan čovjek; malo je govorio i to tiho, preko zuba i usa-

na koje su se jedva vidljivo otvarale; govorio je gotovo neprimjetno, ali se ipak dobro čulo ako je tko želio da ga sluša; bio je, također, osamljenik po duši i psihološkoj konstituciji, ali je volio i društvo; svoje supruge, prije svega, te rijetkih, ali vrijednih ljudi; voleo je na stanovit način i svoju djetinjastu nećaku Ljubu, možda i zato što je on bio Matija, zvani Mateo ili pak Mates, ili, još i više, Matko, kako se govorilo u njegovoj varošici Bačkoj Palanci u Vojvodini; supruga spisateljica bila je dijete polurusina-polumađara, ali je znala i francuski i engleski, čak je pisala reportaže, pripovjesti i romane na tim jezicima; ne zna ni sam zašto je u rijetkim sumračnim trenucima zamišljao sebe kao vrsnog gitaristu, zatim NBA košarkaša, a onda, opet, kao profesionalnog, dobro plaćenog, ubojicu - sebe se , tada, i sam plašio; supruga mu je stavljala vlažne obloge po čelu, ne znajući kakve ga misli i ideje obuzimaju; a on joj nije o tome govorio da se ne bi, ne baš ni bez razloga, zabrinula.

Gradonačelnika - čije je kršteno ime zapisano u gradskoj Vijećnici i lokalnoj crkvi kao Pavao Guberina - mučile su brige domaće, dvoje djece i oboje dosta slabi učenici, (ali nije htio "pritiskati" svojim autoritetom profesore zidarske i elektrotehničke škole), temperamentna i ponekad čangrizava žena, duge sjednice koje je običavao prepustiti svome zamjeniku da ih vodi a on, Šef, samo da izdiktira zaključke i naredne zadatke, često i napamet jer se nije previše udubljivao u jalova razglabanja gradskih odbornika, te im je odoka i mjerio i rezao (premda su ga zbog toga mnogi ogovarali i spočitavali mu površnost), zatim žučna kesica koju je trebalo, možda, i operirati, i, na svršetku ne baš ni najmanja briga i neugodnost - nema petlje odbiti tako bogatog čovjeka kao što je gospodin Miše, koji ga obasipa umjetničkim slikama, polovnim automobilima, posebno popravljenim i prilagođenim dodavanjem djelova s drugih kola, a onda i nakitom, ma bižuterijom, premda se na pokojem komadu znao naći blistav detalj, prema kojima je hinio ravnodušnost, govoreći sebi da život prolazi te da treba uživati u lijepim stvarima - i tako u tome stilu.

Gradonačelnik Pavao nije imao pojma da gospodina Mišu iliti Michela juri privatni detektiv iz Amerike zbog neke utaje, a onda, bogme, i profesionalni ubojica koji prima "narudžbe" preko šifre u Švicarskoj, ili pak preko jedne privatne londonske banke, a govori se za nj da nema ni jedan jedini promašaj. Jer da je gradonačelnik Pavao to znao, od straha bi mu poplavile usnice i ni za živu glavu ne bi stavljao svoju skromnu činovničku glavu u ralje, ni lava ni ajkule... Jer, odista, on je bio uzor skromna čovjeka, porodičnog domaćina, ne bez poneke mane, to ne, ali u granicama dozvoljenog i zakonskog. Mučilo ga je jedino pitanje kako da odbije poklone kojima ga je obasipao gospodin Michel, a ponekad bi sav uzdrhtao od neugodnosti, naročito kada bi ga pogledao pronicljivo Šef za sigurnost.

A njegova žena? Novaca nikad dosta. Ali volio je on tu njenu crnu grguravu kosu, nos pomalo rimski zakrivljen, pomalo istarski spljošten, pitaj boga od kojih je to gena sve sačinjeno, koliko se tu naroda ukrstilo (možda i neki koji su u međuvremenu nestali), no, svejedno, volio je svoju ženu, više negoli ikoju drugu na svijetu...Nitko nije savršen, pa zašto bi to njegova supruga morala biti? Sačuvaj nas, bože! Oženio je normalnu ljepuškastu osobu, i njezine kruškaste grudi stajale su joj kao kada bijaše još djevojkom, a što je voljela istarske dane i svaki tamošnji provod, bogo moj, ta za to bi sve dala. Čak i

njega, možda, u sitnim apoenima. Ali kao što gradonačelnik Pavao pomisli - nitko nije savršen - no, ipak nije on, baš, tako sitna moneta za potkusurivanje.

A djeca ? O djeci drugi put.

Šef sigurnosti, Blagajnikov, Mišin, zvao se Marko V. L. Skladao je lagane kompozicije, izjutra, na svome dijelu posjeda u okviru Blagajnikova - država u državi. Je li se plašio za svoj život? Gotovo i da nije. Ali Marka je zabrinjavalo to što mu je jedan od najboljih ljudi nestao: propao u zemlju i već se treći dan ne javlja. Nije li prebjeg? Radi li za drugu stranu? Koju drugu stranu? Telefona imade na svih šest kontinenata i, ako je zmaglio bilo gdje, mogao se kulturno javiti i otkazati posao, lojalnost, diskreciju ove kuće iznevjeriti, to ne, ali reći gdje je (okvirno) zašto je to učinio - kratko - da policija, ako prisluškuje, ne dozna baš sve (premda je policija ovdje korektna, čak usrdna, susretljiva, a Šef policije osobno ima respekta prema uglađenom i bogatom čovjeku kakav je gospodin Miše); a o djeci Gradonačelnika, Pavla Guberine, o toj djeci trebalo bi povesti više računa - ne da se to shvati kao podmićivanje, već kao usrdna ljudska kolegijalna pažnja - jer sve to, takve akcije i finese, idu preko njega, Šefa sigurnosti, Marka V. L.; on je toga svega kreator, jer se gospodin Miše izgubio u labirintu kajanja i u pružanju potpore svojoj kćerki, badmintonašici, divojčici, kako joj je Marko tepao, sjećajući se svoje rodne Subotice i Novog Sada gdje je odrastao prije svoga odlaska u Sjedinjene Američke Države; je li to bilo davno?; i jeste i nije - kada se broje dani, mjeseci i godine jeste - a kako se osjeća, činilo mu se, veoma često, da je i snažniji sada negoli onda; snaga je snaga, snagatori su snagatori, ali ako ne pronađeš i svoje vlastite resurse iznutra (je li to pragmatičnost, ili je to duševni i tjelesni mir - ne zna, ali zna da je puno toga naučio i u svemu tome našao i svoje mjesto među zvijezdama - kako se veli); sjeti se iz Subotice jedne Zvjezdane - o kako je ta voljela gledati filmove, i kako se lijepo smiješila - ne može ni danas zaboraviti njenoga smija.

Kapetan duge plovidbe još sjedi na obali mora, a njegovog potčinjenog nema i nema.

- Znaš li ti, Marko, tko su, u stvari, oni? - pita ga Šef Miše i guta žemlju od finog tijesta.

Marko se blago preznoji, otpi i on svoju gorču šalicu kave i proguta zamišljenu knedlu.

- Ako smijem reći, Šefe, najsumnjiviji mi je Gradonačelnik, Pavao - reče - Stalno ponavlja frazu o humanosti i umjerenom progresu, zdravoj Planeti Zemlji i tako to, sigurno je On jedan od njih. A sumnjiv mi je i biskup koji vas je ispovjedio, odriješio grijeha. Zašto mislim? Pa, i zato što je čovječan, sve što je ljudsko, u dobrom smislu te riči - kako mi velimo u našem kraju na sjeveru, nije mu strano - i sa ženama da popriča o škakljivim temama, i muškarce da izgrdi ako nemaju stila sa ženama, i tako dalje, i možda je bolje da mu vi napokon ispričate svoje muke tantalove.

- Je l ti mene zavitlavaš, Marko? - vikne Šef Miše - Pa ja sam mu, već, to jednom sve ispričao... Nije biskup tako ograničen da to ne zapamti... Znači, misliš da je i on jedan od njihovih? A ako nije?! Mogu da se objesim.

- Ni slučajno, Šefe - zavapi Marko V. L. - Koliko biste siročića ostavili za sobom, uračunavajući i Vašu kćerku u njih?

Na pomen imena njegove kćeri, Blagajnik Miše se stropošta u fotelju kao da ga je pokosila munja; Marku V. L. to je bila poslednja adut-karta i uvjek je palila; kada iscrpi sve argumente, uvijek izbaci tu floskulu o siročićima i Mišeovoj kćeri (koja bi, uostalom, ostala bogata, punoljetna nasljednica, a ne sirotica), no Blagajnik bi popustio, a onda je Šef sigurnosti Marko ubacio novu loptu u meč (da ne bi bilo sumnjivo i da ne bi gazda pomislio kako je to već otrcani refren i na njega jednoga dana i oguglao) na račun Blagajnikove (može se već reći bivše) supruge koja nehajno plovi od mora do mora, od luke do luke, a jednom ili dva puta godišnje, njen jedrenjak-jahta navrati i u njihovo Mjesto; to su tada dramatični trenuci u familiji Miše, traume još i veće; naime, kćerka koja je vezana za oca odjednom shvati da ima majku, i da je majka dama iz visokih krugova, sa šeširima od finih materijala, s paunovim perjem i šljokicama od pravog zlata i srebra, istini za volju, to je sve slicilo pokretnoj šeširdžijskoj i zlatarskoj radnji...

- Samo još Vaša supruga da nam naiđe i uznemiri naše dijete - reče Marko V. L. glumeći zabrinutost, ali u tome nije bilo samo glume, već i trun istinske zabrinutosti - kada se kućni red njenim dolaskom naruši - moraju proći tjedni i mjeseci ponekad, da se sve dovede u prijašnji red i harmoniju.

- Misliš da bi ta baba-vještica mogla uskoro naići? - pita, dosta ravnodušno, Miše koji intuitivno osjeća kada će mu se bivša supruga pojaviti - a sad joj nije vrijeme - Tonka ju je pomalo već i zaboravila. Na našu sreću.

- Na našu sreću - reče i Marko V. L. - Ali s hirovitim ženama se nikad ne zna, zar ne, gazda?

- U pravu si, Marko - reče Miše i lupi se po čelu - A ja potpuno zaboravio da danas moramo ići u ronilački klub na takmičenje!

- Zar moramo, Šefe? - zavapi, očajan, Marko V. L.

- Moramo. Zar da jajare pomisle kako su nas sabile u mišju rupu? Ni slučajno - reče Miše nabusito i stane se žurno odijevati.

- Ni slučajno - ponovi Marko V. L. i zabaci svoj pištolj u unutrašnjost sakoa, opusti kravatu i obrisa sitne znojne kapljice s lica - Ni slučajno. Ni slučajno. Ni slučajno.

U svlačionici je bilo znojno, sparno; kako može biti znojno-sparno, kada se ronioci uglavnom ne znoje, razmišljao je Marko V. L. i pokušavao naći odgovora; nevoljno je navlačio gumeno zaštitno odijelo, guma je bila skliska (znojna?), stiskala ga je, kao i maska i odvrtao je i zavrtao flaše s kisikom; motrio je kako gazda Miše to isto radi i nešto mumla nezadovoljan; nešto mrsi sebi u bradu; nije dobro kada je Šef nezadovoljan, ali ga ne smije pitati, jer kada se ljuti - ako ga prekineš u ljutnji -još se više srdi; zato ga ostavi na miru; jedino je morao provjeriti boce sa kisikom i masku kriomice i sada mora izmisliti neki trik da ga pošalje negdje sa svojim zamjenikom, čuvarom Mišea iliti Michela, a onda ih vratiti kao da on za to vrijeme nije procunjao i isprobao i masku i čelične flaše. Neće život dugo, pomisli i strese se od te pesimističke sentence. Kao da je iznenada štucnio i život mu se zaustavio. Pokuša pogledati u oblak, ali oblaka više nije bilo. Nije bilo više ničega.

- odlomak -